

ANALYSENOTAT

Oktober 2015

Udviklingen i klassekvotienten i folkeskolen

Resumé af resultater

- Den gennemsnitlige klassekvotient i folkeskolen er steget hvert eneste år siden 2009 og er i 2015 oppe på 21,7 elever
- Ser man på de enkelte kommuner, er klassekvotienten siden 2009 steget i 87 af de 98 kommuner
- 27 pct. af alle elever går i 2014/15 i 'megaklasser' med 25 eller flere elever. I 2009 var det 17 pct.
- 3.400 elever går i klasser med 31 eller flere elever.

Stigning i gennemsnitlig klassekvotient

Klassekvotienten er steget hvert eneste år siden 2009 fra 20,4 elever pr. klasse i 2009 til 21,7 elever pr. klasse i 2015. Det fremgår af tabel 1.

Tabel 1 Gennemsnitligt antal elever pr. klasse

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Gennemsnit	20,4	20,5	20,9	21,3	21,5	21,6	21,7

Kilde: Økonomi- og Indenrigsministeriets kommunale nøgletal.

Mange og flere elever i megaklasser

Den gennemsnitlige klassekvotient på knap 22 elever, som måske ikke umiddelbart forekommer voldsom, dækker over store forskelle fra små klasser i blandt andet tyndt befolkede områder til meget store klasser andre steder.

Stigningen i den gennemsnitlige klassekvotient fra 2009 til 2015 er da heller ikke blot et udtryk for, at meget små klasser er vokset som følge af skolesammenlægninger. Som det fremgår af tabel 2, er stigningen også et resultat af, at der er kommet relativt flere af de meget store klasser med 25 eller flere elever. På blot tre år er andelen af elever, der går i megaklasser, steget fra 17 til 27 pct., svarende til at 138.300 elever i dag går i megaklasser.

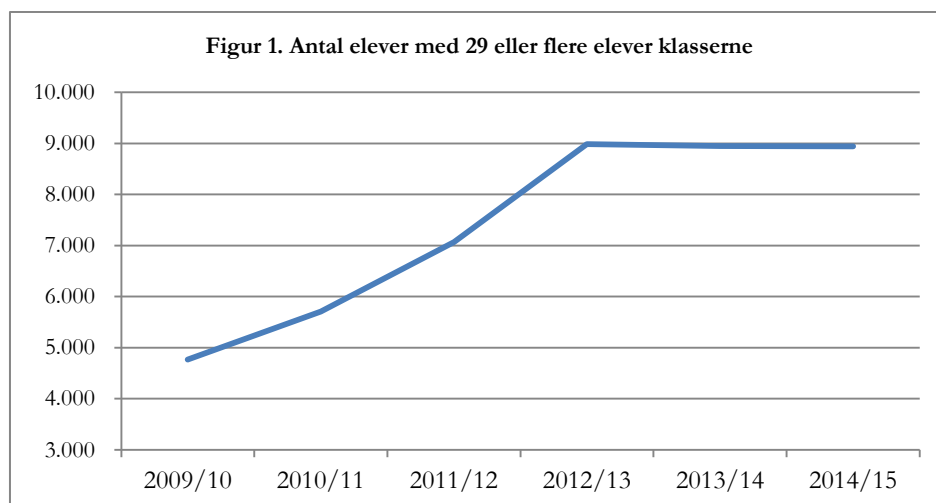
Tabel 2 Udvikling i andel elever i store klasser

	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
Antal elever i alt	536.969	529.766	523.881	523.651	516.895	506.573
Antal elever i klasser med 25 eller flere elever	91.585	100.560	122.062	139.979	144.542	138.314
Andel af elever i store klasser	17 %	19 %	23 %	27 %	28 %	27 %

Kilde: Undervisningsmisterens svar på spørgsmål 40 og 41 2014-15 (2. samling) (Alm. del) til BUU

Det fremgår af folkeskolelovens § 17, at elevtallet i grundskolens klasser normalt ikke ved skoleårets begyndelse må overstige 28. Det fremgår endvidere, at kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde kan tillade et højere elevtal i grundskolens klasser, dog ikke over 30.

Som det fremgår af figur 1, er antallet af elever i klasser med 29 eller flere elever steget fra 4.765 til 8.943 fra skoleåret 2009/10 til 2014/15. Heraf går 3.379 i klasser med 31 eller flere elever.

Den kommunale udvikling i klassekvotienterne varierer

En gennemgang af udviklingen i klassekvotienten i samtlige landets kommuner viser, at der siden 2009 er kommet flere elever i klasserne i 87 af de 98 kommuner. Dette dækker over markante forskelle på udviklingen i de forskellige kommuner. I nogle kommuner har der været en næsten uændret udvikling, og i andre er der gennemsnitligt kommet fire ekstra elever i hver klasse.

Tabel 3 viser de 10 kommuner, der har flest elever pr. klasse i 2015. Der er fortrinsvis tale om bykommuner, hvilket understøttes af oversigten over samtlige kommuners klassekvotienter i bilag 1 (tabel 4), hvoraf det fremgår, at det fortrinsvis er landkommuner, som trækker gennemsnittet ned, mens bykommuner som regel har højere klassekvotienter.

Tabel 3 De 10 kommuner med højest klassekvotient

	Klassekvotient 2015	Ændring i antal elever pr. klasse fra 2009-2015
Dragør Kommune	26,0	4,1
Fredericia Kommune	24,8	3,5
Helsingør Kommune	24,7	2,7
Vejle Kommune	24,5	3,5
Gentofte Kommune	24,3	1,7
Silkeborg Kommune	23,8	2,5
Vallensbæk Kommune	23,6	3,4
Nyborg Kommune	23,6	4,3
Albertslund Kommune	23,5	1,7
Rudersdal Kommune	23,2	1,3

Kilde: Økonomi- og Indenrigsministeriets kommunale nøgletal.

Fakta om tallene

De gennemsnitlige klassekvotienter er defineret som antal normalklasseelever pr. klasse fra 0. til 10. klasse. Tallet for et kalenderår er opgjort som gennemsnittet af de to skoleår, der indgår i kalenderåret. For det seneste skoleår 2015/16 er der tale om et forventet tal. Tallene er hentet fra Økonomi- og Indenrigsministeriets kommunale nøgletal, www.noegletal.dk.

Tallene antallet af børn i store klasser stammer fra Undervisningsministerens svar på spørgsmål 40 og 41 2014-15 (2. samling) (Alm. del) til BUU.

Bilag: Den kommunale oversigt

Tabel 4 Andel af elever i megaklasser, klassekvotient og stigning fordelt på kommuner

	Andel elever i klasser med 25 eller flere elever	Klassekvotient 2015	Ændring i antal elever pr. klasse fra 2009-2015
Albertslund	30 %	23,5	1,7
Allerød	29 %	22,8	1,5
Assens	20 %	20,5	1
Ballerup	22 %	21	-0,5
Billund	25 %	20,7	0
Bornholm	23 %	20,4	-0,7
Brøndby	7 %	20,4	0,7
Brønderslev	20 %	20,4	2,6
Dragør	45 %	26	4,1
Egedal	36 %	23,1	1,2
Esbjerg	22 %	21	0,9
Fanø	63 %	18,4	1,8
Favrskov	15 %	21,9	1,5
Faxe	35 %	22,4	2,6
Fredensborg	33 %	22,2	0,6
Fredericia	58 %	24,8	3,5
Frederiksberg	26 %	22,4	0,2
Frederikshavn	22 %	21,3	2,5
Frederikssund	28 %	21,9	1,1
Furesø	33 %	22,8	0,4
Faaborg-Midtfyn	19 %	20,3	1,4
Gentofte	43 %	24,3	1,7
Gladsaxe	42 %	23,1	1,6
Glostrup	43 %	21,9	1,5
Greve	30 %	21,9	0,6
Gribskov	27 %	22	1,6
Guldborgsund	23 %	21,7	2,9
Haderslev	36 %	22,1	3,1
Halsnæs	34 %	21,3	0,7
Hedensted	26 %	20,4	0,8
Helsingør	39 %	24,7	2,7
Herlev	31 %	21,9	1,7
Herning	25 %	20,1	0,6
Hillerød	31 %	22,7	2,3
Hjørring	26 %	21,4	2,5
Holbæk	19 %	20,7	0,1
Holstebro	24 %	21,3	1,5
Horsens	28 %	22,5	2,7
Hvidovre	34 %	22,6	1,9
Høje-Taastrup	15 %	21,7	2,1

Kilde: Undervisningsministeriet og Økonomi- og Indenrigsministeriets kommunale nøgletal.

**Tabel 4 Andel af elever i megaklasser, klassekvotient og stigning fordelt på kommuner
- fortsat**

	Andel elever i klasser med 25 eller flere elever	Klassekvotient 2015	Ændring i antal elever pr. klasse fra 2009-2015
Hørsholm	19 %	22,3	-0,1
Ikast-Brande	17 %	21,1	-0,7
Ishøj	23 %	21,1	0,4
Jammerbugt	19 %	20,4	2,2
Kalundborg	20 %	19,6	-0,5
Kerteminde	17 %	21,4	1,3
Kolding	29 %	21,6	0,4
København	39 %	22,2	0,2
Køge	34 %	22,2	0,3
Langeland	23 %	20,8	3,8
Lejre	20 %	21,2	1,7
Lemvig	25 %	19,8	-0,5
Lolland	24 %	20,2	1,2
Lyngby-Taarbæk	36 %	21,8	0,4
Læsø	0 %	18	-1,8
Mariagerfjord	25 %	22,1	2,2
Middelfart	30 %	21,5	1,9
Morsø	12 %	19	0,3
Norddjurs	20 %	19,7	-1,1
Nordfyn	16 %	20	0,6
Nyborg	26 %	23,6	4,3
Næstved	25 %	22	1,5
Odder	26 %	21	1,8
Odense	22 %	21,8	1,6
Odsherred	21 %	18,6	0,9
Randers	21 %	20,8	0,6
Rebild	23 %	21,2	2,4
Ringkøbing-Skjern	12 %	19,8	1,2
Ringsted	19 %	22,6	2,6
Roskilde	21 %	21,2	-0,4
Rudersdal	44 %	23,2	1,3
Rødovre	36 %	22,6	2,9
Samsø	14 %	19,2	2,2
Silkeborg	41 %	23,8	2,5
Skanderborg	37 %	22,7	1,3
Skive	25 %	19,4	0,5
Slagelse	34 %	21,6	1,9
Solrød	24 %	22,2	0,9
Sorø	19 %	22,4	2,4
Stevns	21 %	22,2	1,5

Kilde: Undervisningsministeriet og Økonomi- og Indenrigsministeriets kommunale nøgletal.

**4 Andel af elever i megaklasser, klassekvotient og stigning fordelt på kommuner
- fortsat**

	Andel elever i klasser med 25 eller flere elever	Klassekvotient 2014	Ændring i antal elever pr. klasse fra 2009-2014
Struer	24 %	19,7	0,2
Svendborg	15 %	20,7	1,5
Syddjurs	28 %	20,8	-1
Sønderborg	17 %	20,8	0,8
Thisted	19 %	19,7	1,3
Tønder	22 %	20,7	2
Tårnby	21 %	21,8	-0,4
Vallensbæk	24 %	23,6	3,4
Varde	25 %	21,4	1,9
Vejen	23 %	21,5	1,7
Vejle	33 %	24,5	3,5
Vesthimmerland	15 %	19	0,7
Viborg	30 %	22,6	2,2
Vordingborg	33 %	20,8	0,3
Ærø	6 %	20,3	2,6
Aabenraa	23 %	21,5	1,4
Aalborg	23 %	20,7	0,3
Aarhus	24 %	21,7	0,4

Kilde: Undervisningsministeriet og Økonomi- og Indenrigsministeriets kommunale nøgletal.